

10/3966

FOSEN NATURVERNFORENING

Adr. : Ytre Ringvei 32, 7100 Rissa Tlf. : 73851430
- foreningen for et bredt, helhetlig og aktivt naturvern på Fosen

Vår ref : R.5.3mø

Deres ref :

Dato : 10.05.14

BJUGN KOMMUNE
7160 BJUGN

Marine Harvest Norway AS. Søknad om utvidelse av biomasse fra 3 120 til 6 240 tonn MTB ved havbruksanlegg ved Persflua mellom Bjugn og Åfjord kommune. Merknader.

Marine Harvest Norway søker om utvidelse (3 120 tonn til 6 240 tonn) av sitt anlegg ved Persflua mellom Åfjord og Bjugn kommune begrunnet bl.a. med at tillatelse MTB lokalitet Veddersholmen trekkes inn og overføres Persflua.

Fosen Naturvernforening har vurdert tillatelsen og har følgende kommentar:

Samlet belastning

Anlegget ligger omkranset av øyer og holmer og tilgrensende strender vil lett bli tilgriset. I følge Havforskningsinstituttet kan en som hovedregel si at bunnen under et anlegg blir kraftig påvirket, med store endringer i både sedimentkjemi og i dyresamfunn. Den største effekten er begrenset til de nærmeste 250 m fra anlegget, men mye av avfallet vil spre seg videre til flere km fra anlegget. Sedimentasjonen av organisk karbon er hele 9 ganger høyere i de første 250 meterne enn det som ble målt 3 km ute i fjorden. Men det er også målt organisk sedimentasjon fra anlegg hele 3 km unna anlegget. I dette tilfellet vil det kunne bli en svært negativ utvikling i Åfjorden. Spredningsstrømmen oppgis til å bli i en jevn fordeling rundt Persflua, men hovedretningen er likevel mot Åfjorden med de viktige nasjonale laksevassdragene og laksefjorden. I denne sammenheng må det i tillegg legges vekt på andre forurensningskilder i området (4 andre oppdrettsanlegg, Scan Bio, fôrfabrikk på Valsneset)

Krav om konsekvensutredning

Det må kreves en konsekvensutredning iom at grensen for anlegg som skal vurderes er 3 600 MTB. Her er vil de omkringliggende anleggene til sammen utgjøre ca. 17 000 MTB (Krabbholmen 1 og 2, Persflua, Tranøya, Ratvika). Det er vektige argumenter mht gyteområder, tareskog, flere større områder bløtbunn viktige for sjøfugl. Totalbelastningen blir for stor i området. Bingsholmråsa fuglefredningsområde er heller ikke langt unna. Nærheten til nasjonal laksefjord og laksevassdrag må vurderes nærmere i en KU.

Krav om ny vurdering av dispensasjon fra KA

Bjugn kommune har i 2011 dispensert fra KA (NFFF- område) for å gi plass til deler av anlegget. Endrede forutsetninger for etableringen fører til at kommunen må gjennomgå dispensasjonen på nytt. Det er nå tydeligere enn før at formålsparagrafen blir tilsidesatt, ulempene er større enn fordelene og regionale myndigheter har også frarådd etableringen (fylkesmannen). Bjugn kommune må foreta ny dispensasjonsvurdering.

Farled større fartøy og ferdselshindring til Asen.

Området fra Lysøya og mot Asen er viktig for det friluftsbaserte reiseliv, fritidsfisket, rekreasjon, landskapsbildet, skjærgårdslandskapet. Anlegget bli liggende midt i noen av de

mest brukte rutene fra fastlandet ut mot Asen. I tillegg vil anlegget bli liggende vel 1 km unna nærmeste hovedfarled for større båter.

Arealbeslag/Annen bruk av området.

Lokaliteten har stor betydning for annen virksomhet. En frykter at en videre etablering/utvidelse av oppdrettsaktivitet vil føre til en tilsvarende negativ utvikling for konkurrerende aktivitet i sjøområdene og i de nærliggende kystområder. Det er en kjent plass for passiv redskap mellom grunnene der anlegget ligger. Lokaliteten ved Persflua vil, inkludert fiskeforbudssoenen rundt anlegget, beslaglegge et areal på nesten 1 000 da, tilsvarende 100 fotballbaner.

Miljøfremmede stoff, som antibiotika og miljøgifter (f.eks. fra lusebehandling og begroingshindrende impregneringsmiddel med kobber og tinn), vil spre seg til nærliggende sjøområder og til villfisk som blir tatt til konsum. Medisinføret blir tatt opp av matsøkende fisk utenfor merdene.

Nasjonal laksefjord/elver

Anlegget ved Persflua vil komme i konflikt med prinsippene i naturmangfoldloven ved at lusesituasjonen for sjøørret og villaks vil forverres. Fra Persflua vil det bare være ca 18 km til utløpet av de to nasjonale laksevassdragene i Åfjord, Norddalselva og Stordalselva. Det vil være bare 4 km til utløpet av den nasjonale laksefjorden. Strømmålinger på stedet indikerer en østlig retning, og dette forverrer situasjonen ytterligere. Smittespredning vil skje innover i fjordsystemet mot Åfjorden. Lusa kan føre til at opp til 90 % av den utvandrende smolten fra villaksen blir smittet og dør. Bare 5 – 6 lus kan medføre livsfare for smolten. Persflua vil bli liggende midt i utvandringsskorridoren for smolten fra Åfjordselvene. I tillegg kommer Teksdalselva og Oldenvassdraget med sine sårbare laksestammer.

All kunnskap tilsier at luseproblemene tiltar, det foreligger risiko for irreversible skader på naturmangfoldet og den samlede belastning vil fort bli for stor. Når det gjelder sjøørret, viser det seg nå at fangsten av denne arten er redusert med 66 % i Sør-Trøndelag siden 1994, mye grunnet lakselusproblematikken. For inneværende sesong har fisket etter sjøørret delvis vært forbudt i regionen.

Konsulentfirmaenes habilitet svekket.

Havbrukstjenesten har undersøkt forhold omkring havstrøm i 2014 og Aqua Kompetanse har utført MOM-B undersøkelser i 2010. En ser at konsulentfirmaene til dels er for nært knyttet opp mot oppdrettsnæringen. I Havbrukstjenesten er det tilknyttet personell som selger oppdrettsutstyr og i Aqua Kompetanse har Knut Staven hatt tilknytning både i oppdrettsnæringen og i konsulentfirmaet. Forvaltningslovens bestemmelser om uavhengighet synes ikke å foreligge. Avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for bedriftens framtid og eksistens. Tilliten til de utførte undersøkelser er i betydelig grad svekket. Forvaltningens avgjørelser baseres i hovedsak på disse undersøkelsene, og vedtak kan derfor bli ugyldige.

Med hilsen

Fosen Naturvernforening

Magnar Østerås

Leder

Kopi: Fylkesmannen og fylkeskommunen